

ยาราคูบเซย

ตำรับยาน้ำสำหรับ ขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ ตามบัญญัติยาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2560

จัดทำข้อมูลโดย กลุ่มงานวิชาการเภสัชกรรมแผนไทย

สถาบันการแพทย์แผนไทย

สูตรตำรับ

ในน้ำ 100 มิลลิตร ประกอบด้วย

1. เปลือกอบเชยเทศ เปลือกสมุลแว้ง ลูกกระวาน ดอกกานพลู รากชะเอมเทศ
หนักสิ่งละ 800 มิลลิกรัม
2. เกร็ดสระระแหง การบูร หนักสิ่งละ 50 กรัม

สรรพคุณ : ขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ

ขนาดและวิธีใช้ : รับประทานครั้งละ 15 – 30 มิลลิตร (1 – 2 ช้อนโต๊ะ)
วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร

คำเตือน : ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วย
ที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสม
ของการบูรและเกิดพิษได้



วิธีการปรุง

1. เตรียมตัวยาที่ใช้ สำหรับปรุงยาตามความเหมาะสม อาทิ เปลือกสมุลแว้ง หากมีฝุ่นสีดำเกาะอยู่ให้ขูดออกให้หมด
2. ชั่งตัวยาตามสัดส่วน (ตัวอย่าง หากต้องการตัวยาปริมาณ 1,000 มิลลิตร ให้คูณ 10 เท่า ลงไปในสูตรข้างต้น) แล้วล้างให้สะอาด
3. นำลูกกระวานและการพลู มาบุบพอแตกแล้วแยกไว้ ส่วนตัวยาที่มีชิ้นขนาดใหญ่ทำให้ขนาดชิ้นเล็กลง (การบูรและเกร็ดสระระแหง นำมาผสมในภาชนะที่แยกไว้)
4. ต้มน้ำ รอจนเดือดจัด ใส่เปลือกอบเชย เปลือกต้นสมุลแว้งลงต้มนาน 20 นาที แล้วจึงใส่กระวาน การพลูตามลงไป หรือไฟให้อ่อน ปิดฝาแล้วห้ามเปิด ต้มต่อนาน 45 นาที
5. ยกลง ทิ้งไว้ให้อุ่น นำมากรองเอาแต่น้ำ เติมการบูรและเกร็ดสระระแหงที่ผสมไว้

>> ทำเก็บไว้ได้นาน 1 เดือน โดยเก็บไว้ในตู้เย็น ไม่ต้องใส่สารกันบูด <<

ตัวอย่างงานวิจัยทางคลินิกของยาราคูบเซย

การวิจัยประเมินประสิทธิผลและความปลอดภัยของยาราคูบเซย ต่อภาวะ functional dyspepsia ซึ่งหมายถึงภาวะผิดปกติในทางเดินอาหารส่วนต้น แสดงออกด้วยอาการจุกแน่นหลังมื้ออาหาร อิ่มเร็วกว่าปกติ ปวดหรือแสบร้อนบริเวณลิ้นปี่ เป็นๆ หายๆ เกิดอาการอย่างน้อย 2 ครั้งต่อสัปดาห์ นานอย่างน้อย 3 เดือน อาจพบร่วมกับโรคกรดไหลย้อน หรือลำไส้แปรปรวน การวิจัยนี้ เปรียบเทียบกับยาราคูบเซย กับยา simethicone โดยใช้รูปแบบ Randomized controlled study ในผู้ป่วย functional dyspepsia แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยทั้ง 2 กลุ่ม ใช้ยาติดต่อกันนาน 14 วัน ประเมินผลการรักษาภายหลังการรักษาหลัง 7 วัน และ 14 วัน

ผลงานการวิจัยพบว่าผลการรักษาของยาทั้งสองชนิดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ มีผลข้างเคียงของการรักษาร้อยละ 9.3 ในกลุ่ม simethicone และร้อยละ 9.5 ในกลุ่มยาราคูบเซย ผู้ป่วยส่วนมากพึงพอใจต่อการรักษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายของยาราคูบเซยถูกกว่า simethicone

สรุปได้ว่า การรับประทานยาราคูบเซยติดต่อกัน 14 วัน มีประสิทธิผลและความปลอดภัยในการรักษาผู้ป่วย functional dyspepsia ที่ไม่แตกต่างจากการรักษาด้วยยา simethicone

อ้างอิง :

1. ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ลงวันที่ 25 เมษายน 2560 : ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนพิเศษ 119 ง วันที่ 28 เมษายน 2560.
2. กำไร กฤตศิลป์, กุลลนา ตันติประวรณ์, ขนิษฐา วลิตพงษ์, จิรัญญา มุขพันธ์, ฉวีวรรณ ม่วงน้อย, ชัชวาล มณีกุล, และคณะ. ประสิทธิภาพและความปลอดภัยของยาธาตุบอบเซยในการรักษาผู้ป่วย Functional Dyspepsia. สารศิริราช 2549 (11) : 1103 - 6

ตัวยาประกอบในยาธาตุบอบเซย

[*Cinnamomum verum* J.Presl] รสเผ็ดหวาน สรรพคุณ แก้ลมอันตพฤกษ์ แก้อ่อนเพลีย ขับผายลม บำรุงธาตุ เป็นต้น



เปลือกสมุลแว้ง [*Cinnamomum bejolghota* (Buch.-Ham.) Sweet] รสร้อนปร่า
สรรพคุณ แก้ลม วิงเวียน ขับลมในลำไส้ แก้ธาตุพิการ เป็นต้น



กระวาน [*Amomum testaceum* Ridl.] รสเผ็ดร้อน
สรรพคุณ ขับลม บำรุงธาตุ แก้กลิ้นเหียนอาเจียน กระจายเลือดและลมให้ซ่าน



ดอกกานพลู [*Syzygium aromaticum* (L.) Merr. & L.M. Perry.] รสเผ็ดร้อนปร่า
สรรพคุณ แก้ปวดท้อง แก้ลม กดลมให้ลงสู่เบื้องต่ำ เป็นต้น



ชะเอมเทศ [*Glycyrrhiza glabra* L.] รสหวาน
สรรพคุณ ทำให้ชุ่มคอ แก้ไอ ขับเสมหะเป็นยาระบายอ่อนๆ แก้กำเดาให้เป็นปกติ แก้โลหิตเน่า
ในอุทร และเจริญซึ่งหทัยวาตะให้สดชื่น



เกี๋ยตสระระแหน [*DL-menthol*] รสหอมเย็น
สรรพคุณ ขับลมในกระเพาะอาหารและลำไส้ แก้อ่อนเพลีย ใช้แต่งกลิ่นยาโดยใช้ปริมาณน้อย
ใช้ภายนอก โดยทาและสูดดม บรรเทาอาการหวัด คัดจมูก ทาแก้คัน ลมพิษ เป็นต้น



การบูร [*DL-camphor*] รสเผ็ดขมเล็กน้อยร้อนปร่า
สรรพคุณ ขับลม แก้ธาตุพิการ แน่นจุกเสียด ปวดท้อง ขับลมในลำไส้ กระจายลมทั้งปวง เป็นต้น

